

klasse

voor ouders

NIET NAAR TOILET OP SCHOOL

Ouders tegen luizen
Wie wint?

Van wie leert je kind
(het meest)?

HELP IK BEN (TE) SLIM

WIN

79 keer warme voeten
20 toiletkalenders
30 gratis boeken

KNALPRIJS: 30, 6 EURO

«TE KOOP: FIFAME (12) UIT BENIN, POETST UITSTEKEND EN WERKT ZELFSTANDIG IN DE KEUKEN. NIET GESCHIKT VOOR TUINKARWEIEN.»

JAARLIJKS WORDEN IN DE WERELD 1,2 MILJOEN KINDEREN GEKOCHT EN VERKOCHT. OOK IN EUROPA. «KINDEREN VERKOPEN IS VAAK INTERESSANTER DAN DRUGSHANDEL», ZEGT PHILIPPE HENON VAN UNICEF. «DRUGS KAN JE MAAR ÉÉN KEER VERKOPEN, ALS IEMAND ZE GEBRUIKT ZIJN ZE OP. EEN KIND KUN JE MÉÉR DAN EEN KEER VERKOPEN: HET BLIJFT GELD WAARD.» KINDEREN WORDEN VERKOCHT VOOR 30 EURO, ZE KOSTEN NOG MINDER DAN EEN SCHOEN.

JOUW STEM TEGEN KINDERHANDEL KAN OP WWW.UNICEF.BE/KINDERHANDEL

© Claudio Vesiani/Unicef

De Bloemen

Vakmanschap is meesterschap. En dat geldt zeker voor Juf Brigitte, vindt Sonja Wouters, moeder van Bo. Of ze haar in de bloemen mag zetten? De bladeren vallen massaal alsof afgesproken op de parking van de Kids in Hasselt. Sonja verrast juf Brigitte in het tweede leerjaar. Een gesprek in een wereld zonder geluid...

Juf Brigitte Fredrix (49):

«Hebben ze de bel niet gehoord?»

ELKE DAG BIJLEREN. «Tijdens mijn minst leuke tijd in het onderwijs zag ik elke week 300 kinderen. Ik was een rondlopende leerkracht. Steeds gehaast van hier naar daar. Nu sta ik al 12 jaar in deze school voor dove en slechthorende kinderen. Mijn klasje telt acht kinderen. Voor hen wil ik elke dag bijleren. Ik tracht nu de gebarentaal helemaal onder de knie te krijgen. Elke collega volgt bijscholing. Enkel de beste begeleiding is goed genoeg.»

NIEMAND GENEEST. «Bo kwam hier net zoals vele andere kinderen op school met gebogen schouders. Weinig mensen begrijpen echt de wereld van doven en slechthorenden. Ook de gewone school niet. Bij de eerste schooltaken zei Bo dat ze niets kon. Ik wil vertrouwen geven. Als de kinderen geloven in zichzelf willen ze wel starten aan taken. Nu weet Bo dat ze niet dom is. De meeste kinderen denken later beter te kunnen horen of te genezen van het doof zijn.»

Dat is niet zo. Kinderen moeten hun handicap leren aanvaarden. Dat is niet gemakkelijk. De school heeft nu heel bewust een dove leerkracht aangenomen. Hij moet een rolmodel zijn voor deze kinderen. Ze moeten geloven in hun kansen. Zelfs een job als leerkracht die toch gericht is op communicatie is mogelijk.»

ROEPEN IN DE KLAS. «In mijn klas heeft roepen geen enkele zin. Hebben ze de bel niet gehoord? Dan knipper ik even het licht uit. Ik wil niets te moeilijk maken. Ik werk veel met beelden en gebaren, herhaal eindeloos en maak de oefeningen langzaam. Ik let op hun verstandelijke ontwikkeling maar nog meer op hun totale persoon. Ik wil hen gelukkig zien.»

Elke week zet Klasse voor Ouders een leerkracht in de bloemen omdat hij of zij het verschil maakt. Ken jij zo'n leerkracht? Schrijf of mail wie jij graag in de bloemen wil en waarom? Klasse voor Ouders (BLOEMEN) – Koning Albert II-laan 15 – 1210 Brussel – red.ouders@klasse.be

Op de cover: Brecht (8) is gek op Lego en op buiten spelen, droomt ervan te kunnen vliegen (met eigen vleugels, of met een vliegtuig) en mist speeltuigen voor de grotere kinderen op de speelplaats op school.

Hoe zou het met Hilde zijn?

Hilde vertrok met de kinderen op wereldreis in een zeilboot. Dat kon je lezen in het septemбернаummer. Maar de boot raakte niet klaar. Een nieuw bericht tussen wal en schip of met het zout van de zee? Lees op www.klasse.be/ouders/blog

Sinterklaas bracht dit nummer van Klasse voor Ouders mee naar school. Het januarinummer zit rond 16 januari in de boekentas van je kind.

«Als we altijd alleen maar voorzichtig zijn, zijn we dan nog wel mensen?»
(Solzjenitzyn)

4 Ouders mee op reportage: Te slim

8 De echte leermeesters van je kind

Mijn kind: een witte raaf?

Alles kan. Op één maand tijd verander je op televisie van brandweerman naar een volleerde drag queen. Een museumsuppoost wordt in vier weken een professioneel buitenwipper en een saaie computernerd leert op dertig dagen alle knepen van de macho surfer. Het kan allemaal. Het hangt er maar vanaf wie je begeleidt en hoe. En of je zelf wel wil.

Is jouw kind ook zo'n witte raaf? Heeft hij coaches thuis en op school die hem brengen tot de grootste ontdekkingen van zijn leven? Het hoeft niet in vier weken tijd en het hoeft ook allemaal niet zo groots te zijn. De London School of Economics heeft zopas de kracht van de coachende ouder bewezen. Betrokken ouders, die met hun kind bezig zijn, het stimuleren, helpen en aanmoedigen zijn acht keer belangrijker voor goede prestaties op school dan hun rijkdom of sociale afkomst. Ze slagen erin de cijfers op het rapport met bijna 5 % de lucht in te duwen. En cijfers zijn lang niet het enige wat telt: sociale vaardigheden zijn minstens even belangrijk. Die leer je thuis, op school en in het leven zelf. De Britse overheid wil nu een campagne starten om ouders nog meer bewust te maken van hun belangrijke taak. Je maakt geen raven van kinderen, maar je kan ze wel vleugels geven. Door samen te vliegen, bijvoorbeeld. Proberen?

9 Het kriebelteam op school

6 «De toiletten op school stinken»

(foto's Lieven Van Assche/Peter Van Hoof)

4 Thuis: Mijn kind is hoogbegaafd. En nu?

6 School: De schooltoiletten gekuist

8 Nieuws: Jongeren leren via veel kanalen

9 Reportage: Ouders op school: een luizenteam

11 Service: Faalangst: «Margot blokkeert.»

12 Actie: 79 keer muziek, toneel en dans

MEE OP REPORTAGE?

Wil jij graag mee op reportage met een redacteur van Klasse voor Ouders? Op bezoek in een blindenschool, het werkhuis van een technische school, of één dag op de hielen van een directeur, CLB-medewerker, kleuterjuf? Schrijf jouw voorstel naar Klasse voor Ouders (MEE OP REPORTAGE) – Koning Albert II laan 15 – 1210 Brussel – red.ouders@klasse.be

**OUDERS
OP
REPORTAGE**

Te slim voor de school?

«Onze Stijn heeft zich vastgebeten in Formule 1, daar kan hij al zijn extra energie in kwijt. Mats herkent elk vliegtuig aan zijn staart en vertelt je zo welke landingsbaan het neemt. Ze hebben een passie», zegt Els Peeters (39), «dat helpt. Voor henzelf en voor thuis, maar niet voor op school.» Els heeft drie pientere pubers in huis. ‘Ik hoop dat wij volgend jaar nog voldoende uitdagingen kunnen bieden aan uw kind’ staat op het (schitterende) rapport van haar kinderen. Klasse neemt Els mee op reportage naar een school die extra inspanningen levert voor hoogbegaafden. Verstand op 130.

Roel en Els Peeters:
«Ik heb mijn zesde leerjaar overgeslagen.»

© Lieven Van Assche

Roel (12) zoekt in de webklas op het internet naar een goede definitie van filosofie. Eind vijfde leerjaar heeft hij examens gedaan voor de middenjury. Zijn zesde leerjaar heeft hij overgeslagen. «Straks zien we wie de beste definitie heeft», lacht hij naar zijn buurman Gianni (12). Ward (12) is al een half uur klaar met zijn antwoord. Met html-codes maakt hij er een webpagina van. «Niet moeilijk, je roept gewoon Frontpage op en alles wijst zichzelf uit.» Met z'n zevenen zitten ze in de accentklas van het tweede jaar secundair in de Parkschool in Wilrijk, een vestigingsplaats van het Koninklijk Atheneum in Antwerpen. Jan Rutten coördineert de accentklassen. 15 van de 120 leerlingen zitten in twee accentklasjes. «We proberen om elk kind op school te bedienen volgens zijn mogelijkheden», zegt hij.

Els Peeters: «Jullie hebben accentklassen in het eerste en tweede jaar secundair.

Zijn dat aparte eliteklassen?»

Jan Rutten: «Het zijn zeker geen eliteklassen. De accentklassen zijn een variant op de gewone klas. In zo'n accentklas zitten leerlingen met een IQ hoger dan 130. Ze volgen Latijn en krijgen dezelfde leerstof als de andere leerlingen. Maar de leerstof van Nederlands, Wiskunde, Frans en Engels geven we in minder lesuren. Zo komen 7 uur vrij die we op donderdag invullen met speciale projecten en met wetenschappelijk werk. Sommige vakken volgen ze samen met de leerlingen van 1 en 2A.»

Els Peeters: «Gewoon een jaar overslaan is geen goede oplossing?»

Jan Rutten: «Dat mag in het secundair onderwijs in principe niet. Maar het is ook niet aangewezen. Het is niet omdat de leerlingen verstandelijk verder zitten, dat ze ook lichamelijk en emotioneel aansluiting vinden bij oudere pubers. Het is beter dat ze bij hun leeftijdsgel-

«EEN HOOG IQ IS NIET GENOEG»

«Een hoog IQ betekent niet noodzakelijk dat je kind hoogbegaafd is», zegt Tessa Kieboom van het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek. «Een hoogbegaafde heeft drie kenmerken in zijn persoonlijkheid:

1. hij heeft **bijzondere capaciteiten**: muzikaal, sportief, intellectueel, kunstzinnig
2. hij is **uitzonderlijk creatief** en bedenkt zeer creatieve oplossingen voor problemen
3. hij is **erg gedreven** om zijn taak of opdracht tot een goed eind te brengen.

Die drie kenmerken moeten zich kunnen ontplooiën binnen het gezin, de school en de vrienden. Als er een positieve wisselwerking is, is de kans groot dat het kind tot uitzonderlijke prestaties komt. In één op vier gevallen loopt er wat fout tussen het kind en de school, de leeftijdsgenoten, het gezin.»

Sommige ouders denken vlug dat hun eigen kind 'veel slimmer' is dan de anderen en dus hoogbegaafd.

Denk je dat je kind hoogbegaafd is en zorgt dat voor problemen op school?

- Het CLB dat verbonden is met de school van je kind kan een individuele test afnemen. Samen met de CLB-medewerker en de leerkracht kan je enkele afspraken maken voor in de klas. Ook in het basisonderwijs organiseren steeds meer scholen kangoeroeklassen. Die houden rekening met hoogbegaafde kinderen.
- Als een adviesgesprek met het CLB niet volstaat kunnen ouders zich aanmelden bij het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek – Het Brantijzer – St.-Jacobsmarkt 9-13 – 2000 Antwerpen – tel. 03 220 46 83 – www.cbo.be Een psychologisch onderzoek kost daar minimaal 300 euro.
- Meer info over hoogbegaafdheid: Bekina, vereniging voor ouders, leerkrachten en opvoeders van hoogbegaafde kinderen en adolescenten – De Linden – 2240 Zandhoven – tel. 03 322 71 26 – www.surf.to.bekina.be
- www.klasse.be/archieven druk zoekterm 'hoogbegaafd' in.

noten in de klas zitten. Wij verbreden de leerstof zonder te verdiepen zodat we niet in de problemen komen met het leerplan van de volgende graad. De leerlingen krijgen meer uitdagingen en moeten vaker uit hun pijp komen. Je merkt dat de kinderen zich goed voelen. Ze vinden het leuk op school en niet enkel die zeven uurtjes. Er zijn niet veel scholen in Vlaanderen die klassen voor hoogbegaafden organiseren. We hebben nu leerlingen die van Heverlee, Zaventem of Sinaai komen.»

Els Peeters: «Wie vult dat extra aanbod in? Mogen de kinderen ook zelf kiezen?»

Jan Rutten: «We evalueren en zoeken voortdurend. In het verleden waren de projecten op donderdag vooral gekoppeld aan vakken. In de toekomst willen we dat het hele leerkrachtenteam de projecten draagt als rode draad door alle vakken en heel het schooljaar. De uren zinvol vullen is niet het probleem, het moet wel boeien én iets meegeven. Binnen die ruimte kunnen de leerlingen met eigen voorstellen komen. Je merkt bv. dat ze erg geïnteresseerd zijn in chemie en dat vak krijgen ze nog niet. Daarnaast is er filosofie, techniek, een podiumproject. Maar we willen ook aandacht besteden aan het lichamelijke. Hoogbegaafden zijn vaak rustelozier, hebben aandachtsproblemen, eisen meer ruimte op. En dat leidt vaak tot conflicten. Via een kineproject willen we ze bewust maken van hun eigen lichaam, de ruimte die ze innemen en de ruimte die ze geven aan anderen.

De meeste hoogbegaafde kinderen die hier aankomen hebben vaak al enkele deuken. Ze zijn soms jaren gepest in de lagere school, wat vereenzaamd, op zichzelf teruggetrokken. Op studiegebied hebben ze het jaren

te gemakkelijk gehad. Ze zijn ze er gekomen zonder echt te studeren, zonder te plannen, zichzelf te controleren... Zonder ook samen te werken met anderen. We bekijken hoe we dat kunnen inbouwen.» Els herkent de problemen.

Els Peeters: «Zorgt die aparte behandeling niet voor spanningen bij de andere leerlingen en hun ouders?»

Jan Rutten: «Elke leerling moet krijgen waar hij recht op heeft. De angst dat je hoogbegaafd kind een raar buitenbeentje wordt is even belangrijk als de vraag om aandacht bij een kind met leerproblemen op school. Maar ik geef toe, die accentklassen wegen op de hele organisatie van de school. Het is ook maar omdat wij een afdeling zijn van een veel grotere school dat de accentklassen mogelijk zijn.»

Els Peeters: «Wat gebeurt er als de leerlingen naar het derde jaar moeten?»

Jan Rutten: «Er zijn geen accentklassen in het derde jaar. De leerlingen moeten zich dan integreren in een gewone klas. Binnen onze scholengemeenschap zorgen we er wel voor dat het project en de leerlingen ook in de tweede en derde graad worden opgevolgd. Ik denk wel dat ze iets leren van die twee jaar accentklassen. Maar dat meten is moeilijk. Het magische woord blijft 'differentiëren' in de klas: les geven op maat van elk kind. Ik heb lang genoeg voor de klas gestaan om te weten hoe belangrijk én hoe moeilijk dat is.» In de webklas blinkt Sarahs definitie van filosofie in het groen op haar scherm: 'Filosofie is nadenken over de zin en al de rest van het leven'. Els Peeters mijmert: "Mooi toch hoe deze school een probleem erkent en nadenkt en hoe ze durft zoeken en experimenteren.»

«Ze hebben een passie, dat helpt. Maar niet voor op school.»

MIJN KIND IS HOOGBEGAAFD. WAT NU?

Naar schatting 2,5 % van de bevolking is hoogbegaafd. In Vlaanderen zitten zo'n 35 000 hoogbegaafde kinderen op de schoolbanken. De meesten doen gewoon en succesrijk mee met de rest. Eén op vier krijgt echter ernstige problemen: pesterijen, demotivatie, onderpresteren... Hoe pak je hoogbegaafde kinderen thuis aan? En wat kan een school doen? Antwoorden vind je in «Hoogbegaafde kinderen, op school en thuis. Een gids voor ouders en leerkrachten» van Carl D'hondt en Hilde Van Rossen (Garant – 11,90 euro). Klasse voor Ouders geeft 20 gratis boeken weg. Vertel hoe de school (wel of niet) inspeelt op je hoogbegaafd kind en maak kans op één van de twintig boeken. Schrijven naar Klasse voor Ouders (SLIM) – Koning Albert II-laan 15 – 1210 Brussel – red.ouders@klasse.be

Als Klaas (8) thuiskomt, spurt hij altijd recht naar het toilet. Hij is de hele dag niet geweest, heeft zijn plas opgehouden tot thuis. Soms geraakt hij er net niet. Natte broek, tranen. «Ik heb het hem al honderd keer gezegd, dat hij zo lang niet mag wachten. Maar hij wil niet. Hij weigert op school naar toilet te gaan», zegt Gwen, zijn moeder.

«Eén kind op tien heeft plasproblemen», zegt Johan Vandewalle, uroloog aan het Universitair Ziekenhuis te Gent. Hij leidt in de Gentse basisscholen een project rond toiletten. «Het onderwerp blijft taboe en de problemen stapelen zich op.»

Wat zijn de grootste plasproblemen op school?

Johan Vandewalle: «Kinderen die hun plas moeten ophouden krijgen vroeg of laat blaasproblemen. Op vele scholen moeten kinderen op 'bevel' plassen: tijdens de speeltijd. Het is verkeerd om een kind die natuurlijke impuls te verbieden. In het basisonderwijs heeft 1 op 10 kinderen een te kleine blaas. Daardoor halen ze de speeltijd niet. Het zou een regel moeten zijn dat elk kind het recht heeft om te gaan plassen als het daartoe de behoefte voelt. Als een kind al durft zijn vinger opsteken om te mogen gaan, zit het al minstens 30 minuten te springen. Leerkrachten die merken dat een kind opvallend vaak moet plassen, kunnen best

via de schoolagenda de ouders verwittigen. Het kind kan een plasprobleem hebben. Een bezoek aan de dokter is dan nodig. Er zijn per klas gemiddeld twee kinderen die bedwateren. Bij hyperkinetische kinderen hebben 6 op 10 kinderen plasproblemen.»

Sommige kinderen drinken niet om niet naar het toilet te moeten gaan. Omdat de toiletten stinken en vies zijn.

Johan Vandewalle: «Dat klopt. Het zijn de verhalen die wij in onze plaskliniek regelmatig horen. Nochtans voorkomt veel drinken blaas- en nierproblemen. Maar op school kunnen kinderen niet veel drinken. Dat betekent twee glazen 's morgens, één glas om 10 uur, twee glazen 's middags, één glas in de namiddag en twee glazen 's avonds. Wat in een klein brikje fruitsap zit, is niet voldoende voor zo'n speeltijd. Iedere school zou moeten voorzien in drinkfonteinnetjes, waar de kinderen gratis fris water kunnen krijgen. Cola en ice-tea zijn ten zeerste af te raden. Ze maken de blaas zenuwachtig. En natuurlijk

moeten de toiletten proper zijn. Kinderen moeten ook willen naar toilet gaan.»

Wat doet de plaskliniek?

Johan Vandewalle: «In onze plaskliniek komen kinderen binnen die bedwateren of ernstige blaas- en nierproblemen hebben. Meestal moeten ze enkele dagen blijven om terug gecontroleerd te leren plassen. Ze moeten leren nadenken bij wat ze doen. Het kan zijn dat ze voortdurend het gevoel hebben dat ze moeten plassen terwijl er maar een druppeltje uitkomt. Ze moeten dan leren wachten tot hun blaas gevuld is en die dan voldoende leren leegmaken. Jongens leren dat gemakkelijker als ze zittend plassen. Het is de meest natuurlijke houding om de blaas voldoende leeg te krijgen. Eigenlijk zou dat op school moeten gestimuleerd worden. Zittend plassen is ook hygiënischer. Onderzoek wijst uit dat mannen die staand plassen van de knieën tot de buik minuscule spatjes urine op zich krijgen. En dan zwijgen we nog van wat er rond en naast de pot terecht komt.»

«OOK KLEUTERS HEBBEN RECHT OP PRIVACY»

«Als je luistert naar wat kinderen te vertellen hebben, krijg je toch een andere kijk op de zaak», zegt Ludo Dumon, directeur van de Vrije Basisschool in Nieuwkerke. «Tijdens één van de eerste vergaderingen van het kinderparlement gaven de kinderen heel wat tips om de omgeving van de toiletten minder bedreigend, properder en aangenamer te maken. Zo hadden zij opgemerkt dat de slotjes van de deuren te hoog stonden voor kleuters. Ook zij hebben recht op privacy. We hebben ze prompt 50 centimeter lager geplaatst. Propere toiletten zijn niet alleen een zaak van

de poetsvrouw. Bij ons kunnen de leerkrachten de gangen van de toiletten inkijken van op de speelplaats. 's Avonds lopen ze eens langs voor een algemene controle: vergat iemand door te spoelen, is er nog papier, blijft er een kraan lopen? Ook de kinderen melden onmiddellijk als er een kraantje blijft lopen, een slotje stuk is, het papier op. Ik kan gerust stellen dat de toiletten op onze school nu geen probleem meer vormen. Dat is ongetwijfeld te wijten aan de gedeelde verantwoordelijkheid van leerlingen en leerkrachten.»

© Peter Van Hoof

Plassen op bevel

© Powerphotos

«Eén kind op tien heeft plasproblemen.»

TEST JE TOILETKENNIS

Lees de volgende uitspraken. Zijn ze waar of niet waar?

	Waar	Niet waar
1. De meeste microben in het toilet komen voor op de bril.		
2. Warme luchtblazers kweken microben.		
3. Iedere mens brengt in totaal drie jaar van zijn leven door op toilet.		
4. Het gebruik van de Engelse closetpot is overal verspreid.		
5. Om de sluitspier te oefenen moet je zo lang mogelijk ophouden.		
6. Als je minder drinkt moet je minder vaak plassen.		
7. Eén van de redenen waarom China ei zo na de Olympische Spelen niet mocht organiseren was de abominabele staat van de openbare toiletten.		

1. Niet waar. De meeste microben in een toilet komen voor op de sproeiknop, de deurklink en de kraan van de wastafel.
 2. Waar. Het is veel hygiënischer om de handen af te drogen aan papieren doekjes.
 3. Waar. Vrouwen zitten doorgaans drie keer langer op toilet dan mannen maar ze moeten minder vaak gaan. Het gemiddelde blijft dus hetzelfde.
 4. Niet waar. Het hurktoilet komt nog voor in Frankrijk, Arabische landen, Turkije, Japan en andere Aziatische landen. Al die mensen hurken dus over een gat in de grond.
 5. Niet waar. De plas ophouden kan leiden tot nier- en blaasproblemen. Meest voorkomend is de blaasontsteking bij meisjes.
 6. Waar, maar het is ongezond. Er is zelfs gevaar voor uitdroging als je niet aan de primaire behoefte van drinken toegeeft. Een volwassene moet minstens twee liter water per dag drinken.
 7. Waar. In allerlei heeft China in de buurt van de Olympische stadia alle openbare toiletten laten aanpassen. Er is strenge controle op de hygiëne.

PROPER TOILET? ZEVEN TIPS

1. Geef kinderen mee verantwoordelijkheid in het schooltoilet: iedereen meldt wanneer iets stuk is, een kraan lekt, het papier op is.
2. Iedereen heeft recht op privacy wanneer hij in het kleinste kamertje zit. Leerlingen moeten de deuren kunnen afsluiten.
3. Toezicht van de leerkrachten is belangrijk.
4. De onderhoudsploeg poetst regelmatig alle toiletten. Die van de leerkrachten zijn niet properder. Anders sluipen kinderen daar stiekem naartoe.
5. Er is water, zeep, een handdoek of droge doekjes.
6. Er is altijd toiletpapier in voorraad.
7. De toiletten zijn voldoende verlucht, verwarmd, verlicht.

Jij hebt een toilettip voor op school of een toiletverhaal? Stuur ze op en maak kans op één van de 20 Klasse-toiletkalenders. Schrijven of mailen naar: Klasse voor Ouders (TOILET) - Koning Albert II-laan – 1210 Brussel - red.ouders@klasse.be Ouders kunnen ook via het oudercomité meewerken aan meer hygiëne op school. Directie en leerkrachten lezen de informatie uit dit artikel ook in hun eigen Klasse. Kunnen we lekker samenwerken.

Vragen of suggesties voor gezond toiletgebeuren op school kan je kwijt op www.urobel.be

Waar leert je kind wat?

Wie bepaalt het eetgedrag van jouw kind, zijn kapsel, het beroep dat hij later wil uitoefenen? Hoe bepaalt een kind zijn houding tegenover vreemdelingen, van welke vereniging hij lid wil worden en welke kleren hij draagt? Bij wie of waar halen 13-14-jarigen hun informatie (blauwe cijfers)? En waar doen ze dat als ze 17-18 jaar zijn (rode cijfers)? Vind de antwoorden in dit schema*. En ontdek waar en wanneer ouders of leerkrachten nog een grote (of géén) rol spelen.

	tijdschriften	internet	Krant	muziek	tv	ouders	vrienden	Leerkrachten
Ideeën over mode	36	30	2	1	1	2	4	12
Advies over persoonlijke problemen	4	3	1	1	1	0	1	2
Kleding	23	20	1	1	0	0	2	4
Studierichting op school	1	1	0	1	0	0	0	0
Hobby's	7	7	5	4	1	1	5	6
Beroepskeuze	2	2	4	2	3	4	2	2
Naar welke activiteiten gaan?	4	4	4	3	4	4	1	3
Later voortstuderen of niet?	1	1	0	1	1	0	3	1
Welke boeken lezen?	16	19	5	6	2	5	0	2
Welke tijdschriften lezen?	15	16	4	3	2	3	1	2
Informatie over seks	12	9	11	7	0	1	0	1
Houding tegenover vreemdelingen	2	2	1	1	5	7	0	2
Van welke clubs/verenigingen lid worden?	4	2	4	2	2	2	1	3
Je kapsel	18	24	0	0	0	0	3	5
Opvattingen over politiek	3	2	1	2	27	21	0	0
Alcohol	6	3	2	1	5	1	1	2
Veilig vrijen	15	9	7	3	1	1	0	1
Eetgewoonten	7	7	1	1	1	1	0	1
De toekomst	12	9	11	9	4	5	0	2
Andere culturen	14	12	12	10	9	7	1	3
Hoe je je moet gedragen?	0	1	1	1	1	1	0	1
De mensen waarmee je omgaat	1	0	0	1	0	1	0	1
Roken	7	6	3	1	1	0	0	1
Drugs	7	7	4	2	2	1	1	2

*Cijfers in procenten

Resultaten uit het onderzoek «Het onderwijs in een concurrentiestrijd» van K. Roe en J. Van den Bulck - 2001

De meeste jongeren gaan vooral te rade bij hun ouders of vrienden. Leerkrachten spelen samen met de ouders vooral een rol als het gaat over studierichtingen, het beroep later en voortstuderen. Op andere gebieden is de invloed van leerkrachten beperkt. De ouders spelen een grote rol als het gaat over serieuze aangelegenheden zoals advies bij persoonlijke problemen, alcohol, drugs, roken, vrijen, opvattingen over seks, politieke houding tegenover vreemdelingen, de toekomst. De inbreng van de vrienden laat zich vooral voelen in de sfeer van de sociale activiteiten en hobby's en het uiterlijke.

Als jongeren ouder worden (derde graad) blijven ouders een belangrijke rol spelen. Vrienden worden in vergelijking met ouders wel belangrijker, zeker als ze met een persoonlijk probleem zitten of voor info over roken, drugs en hun houding tegenover vreemdelingen. Vrienden bepalen ook vaak de mode die jongeren volgen hun kledij en kapsel.

Een uitgebreide samenvatting van de studie 'Het onderwijs in een concurrentiestrijd' – K. Roe, J. Van den Bulck e.a. – KULeuven - kan je lezen op www.ond.vlaanderen.be/obpwo (surf naar projecten 1999).

DOE DE LEUGENTEST. WELK NIEUWSFEIT IS GELOGEN? KRUIS AAN.

Het gemiddelde kinderboek bevat 8 **vloeken**, scheldwoorden, verwensingen en schuttingwoorden. Dat blijkt uit een onderzoek van 'De bond tegen het vloeken'. Ook in de Harry Potter boeken wordt stevig gevloekt. De onderzoekers kwamen er zowat 20 vloeken tegen. Meer dan driekwart van de ouders geeft aan dat ze zich erg stoort aan vloeken en grove taal. De meest voorkomende schuttingwoorden zijn 'god', 'verdomme', 'getver', 'trut', 'shit' en 'eikel'. In Californië heeft een moeder een meisje van 2 jaar **in de wasmachine** van een wasserette opgesloten, er vervolgens een muntstuk in gegooid én op start geduwd. Meisjes **pesten** meer dan jongens en doen het geniepiger. Daardoor veroorzaken ze veel ernstigere en langdurigere schade dan het slaan en schoppen van jongens. Dat blijkt uit Brits onderzoek. Ook in Noorwegen zijn de boekentassen veel te zwaar. Daar krijgen de kinderen nu een speciale **helium-ballon** mee. Als ze die aan hun boekentas binden, draagt de ballon 60 % van het gewicht. Acht op tien Vlaamse leerlingen in het secundair met **herexamens**, behalen daarna een A-attest, 10 % behaalt een B-attest waardoor ze mogen overgaan maar in en lagere richting. Slechts 10 % krijgt een C-attest en moet het jaar overdoen.

Waar zit de leugen? Het verhaal van de heliumballon klopt niet. Een boekentas mag maar 10 % van het lichaamsgewicht wegen. Ook in Vlaanderen zijn ze dus veel te zwaar. Ballons die dat kunnen verhelpen bestaan niet. *verslandig inpakken en overleg met de school is beter maar vaak moeilijker.*

SLIK «Toen wij twaalf waren, speelden we met Barbie, nu zijn het de zesjarigen die dat doen.»
(Gitte Mast - Vlerick Management School)

Lieve Paelinck: «Het is geen schande als je kind luizen heeft.»

«Geen enkele school weet hoe groot het luizenprobleem is, tenzij je alle kinderen gaat onderzoeken», zegt Greet Drijvers terwijl ze Ella controleert. Samen met enkele ouders screent ze de 280 kinderen van de school. Ella, Laurien, Hannah, Merel en Janne laten het zich als hondjes welgevalen. Ze zijn het gewoon: over luizen moet je praten...

Een kriebelteam op school

«Het project is vorig schooljaar begonnen, uit een frustratie», zegt Greet Drijvers (41), moeder van Soetkin, Janne en Heleen. «We kregen regelmatig een brief van de school dat er luizen waren gesignaleerd in de klas. En ondanks een correcte behandeling thuis werd Soetkin drie keer opnieuw besmet op school. Het leek wel dweilen met de kraan open. Ik ben zelf arts en mijn buurvrouw Lieve is verpleegster. We hebben de school toen onze hulp aangeboden.»

«Kom je ook eens bij ons?»

«Na overleg met de directeur en het CLB mochten we de klas van Soetkin op luizen controleren. Zeven van de zeventien kinderen hadden neten of luizen. Toen andere leerkrachten hoorden hoe groot het probleem was, vroegen ze of we ook hun klas wilden screenen. Het CLB heeft niet genoeg mankracht om dat te doen en dus wilden wij wel eens inschatten hoe groot het probleem op school was. We kregen meteen de steun van het oudercomité en zijn met enkele ouders alle 193 kinderen van de lagere school gaan controleren. 39 kinderen waren besmet, dat is één op vijf.»

«Dit kan niet»

«En toen kwam de eerste weerstand. Sommige ouders vonden dat hun kind onterecht positief was bevonden, andere ouders vonden luizencontrole onder het medisch beroepsgeheim vallen. Enkele ouders gingen niet akkoord met het feit dat andere ouders de haren van hun kinderen controleerden. Dat was werk voor het CLB. Er kwam ook weerstand van de leerkrachten. 'Ons programma zit al zo vol, we hebben het al zo druk en nu die luizencontrole er nog eens bij! Er zijn toch belangrijkere problemen...'»
«We hebben toen een enquête gehouden. 98 % van de ouders feliciteren ons met het initiatief.

30 % vraagt strenge maatregelen: besmette kinderen moeten thuis blijven. Slechts 2 % weigert de luizencontrole door de ouders, maar aanvaardt wel dat het CLB dat doet. De ouders stonden achter ons project. We zijn dus blijven controleren met een groepje van zes ouders. Vorig schooljaar bleven ongeveer 15 kinderen hardnekkig besmet. Omdat ouders niet of slecht behandelden, de luizen resistent bleken of voortdurend pingpong speelden. De CLB-medewerker van de school heeft zich op die gevallen toegevoegd. Begin van dit schooljaar hebben we opnieuw getest: alle 280 kinderen, ook de kleuters. 20 kinderen hadden neten of luizen. Wij controleren de hele school nu twee keer per trimester. Het CLB volgt de hardnekkige gevallen op. Op dit moment zijn er nog een vijftal kinderen besmet.»

«Kijk mij eens na»

«Je werkt aan een mentaliteitsverandering», zegt Lieve Paelinck, moeder van Dorien en Sofie. Lieve zit in het kriebelteam én het oudercomité. «Ons project moet daarom vriendelijk zijn met respect voor iedereen en zeker ook voor de privacy van ouders en kinderen. Alle kinderen krijgen na controle een brief mee naar huis. We brengen goed nieuws, maar waarschuwen tegelijk dat hun kind iedere dag opnieuw besmet kan worden en dat ze dus goed moeten blijven controleren. Ook ouders met besmette kinderen maken we duidelijk dat het goed is dat ze het weten en we vertellen hoe ze efficiënt kunnen behandelen. Ook de houding van de leerkrachten is belangrijk. Zij moeten weten welke kinderen van de klas besmet zijn. 'Kijk mij ook eens na', zei een juf uit solidariteit met de kinderen. Zo toon je kinderen dat iedereen luizen kan krijgen en dat het geen schande is.»

«Iedereen kan luizen krijgen.»

In het schoolreglement

«We merken hoe belangrijk ouders het vinden dat een school luizenvrij is», zegt Paul Van Laer, directeur van de school. «En dat willen we ondersteunen. Daarom hebben we het schoolreglement aangepast. Daar staat nu dat in uiterste nood, als steeds dezelfde kinderen voortdurend en hardnekkig luizen hebben, de school kan vragen aan de ouders om ze thuis te houden. Alle ouders hebben dat schoolreglement ondertekend.»

«We werken met ons kriebelteam vooral aan het taboe dat er nog altijd is», zegt Lieve Paelinck. «Het is geen schande als je kind luizen heeft. Meld het aan de leerkracht of ook als je kind naar bv. een verjaardagsfeestje gaat. En behandel je kind op de juiste manier. Als alle ouders wekelijks hun kind op luizen screenen én tijdig melden kan je het luizenprobleem op school indijken. We pakken de luizen aan in ons eigen gezin, maar ook uit een verantwoordelijkheidsgevoel voor de school en de andere ouders. School maak je samen, met alle ouders. Zo'n luizenproject test duidelijk de solidariteit bij de ouders en de leerkrachten. Wie niet meewerkt aan de oplossing wordt uiteindelijk zelf een deel van het probleem.»

Hoe behandel je luizen? Scholen en oudercomités kunnen de gratis brochure «De luizenkriebel» aanvragen voor alle ouders van de school bij de Administratie Gezondheidszorg van de Vlaamse Gemeenschap - Markiesstraat 1 - 1000 Brussel - tel 02 553 35 42 - roger.dommers@wvc.vlaanderen.be - Op de (binnenkort vernieuwde) site www.wvc.vlaanderen.be/luizen kunnen ouders, leerkrachten, scholen, apothekers... alles vinden over luizen.

Deze reportage vond plaats in Basisschool De Kriekelaar in Hofstade.

Jullie ouderproject hier op deze pagina? Schrijf of mail naar Klasse voor Ouders (OUDERS OP SCHOOL) -Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel - red.ouders@klasse.be

De vraag

«Hoe stel ik Margot gerust?»

«De toetsenweek begint. Het is de voorbije maanden erg moeilijk geweest om Margot aan te moedigen bij kleine toetsen. Ze twijfelt voortdurend aan zichzelf. 'Ik ben dom', zegt ze en begint te wenen. Hoe zorg ik ervoor dat Margot straks niet blokkeert als ze voor haar toets moet leren? Hoe stel ik haar gerust?» (P.A.)

De gevoelens van Margot negeren («Ach, je kan dat wél, overdrijf niet), haar wat verwijten («Doe toch niet zo flauw»), ingaan op haar vermijdingsgedrag («Je moet vandaag niet naar school») of een pilletje voor de

buijkijn geven is wel het laatste wat je mag doen. Neem het gevoel van je kind serieus, praat erover en blijf zelf rustig. Wat vindt Margot dat ze niet goed genoeg kan? Welke leerstof heeft ze al geleerd? Bekijk dat samen en bewijs wat al lukt en wat nog niet. Beloof dat je dat samen met haar opvolgt. Zo stel je je kind gerust. Vertel dat je zelf ook wel eens bang bent om te mislukken, dat dat gewone gevoelens zijn. Ga samen op zoek naar wat je kind echt bang maakt: de slechte cijfers of papa, mama, de leerkracht die boos zullen zijn. Vervang die negatieve gedachte: papa en mama zijn blij als

je je best doet, je hebt je les goed geleerd en je kan het als je rustig blijft. Geef toe dat je zelf ook fouten maakt en dat dat mag. En dat je precies uit je fouten veel kan leren.

Blijft je kind erg faalangstig, praat er dan over met de leerkracht en de CLB-medewerker.

Meer advies vind je in de Eerste Lijn voor ouders, een bundel adviezen bij probleemgedrag van kinderen. 20 onderwerpen zoals angst, verdriet, drugs, pesten, leren kiezen, depressie komen aan bod. Je kan het werk bestellen door 1 euro te storten op het nr. 091-2223020-03 met vermelding De Eerste Lijn.

DOEN
Word slim: ga joggen
 Wie dagelijks jogt, wordt niet alleen fitter, maar ook slimmer. Onderzoekers uit Californië lieten ratten weken joggen in draaiende wielletjes. Ze konden nadien beter hun weg vinden in een doolhof en hun hersenen reageerden beter op stress. Joggen stimuleert de genen die ervoor zorgen dat je hersenen groeien, herstellen en gezond blijven.

Help!

Chronisch Vermoeidheidssyndroom

Greetje Boelen (30), moeder van Lieven (7) en Heleen (5):

«Heleen stond op en was al terug moe»

«Heleen is vijf en een half jaar oud maar ze ziet er uit als een kindje van drie en half. Ze is klein en weegt amper 13 kg. Haar humeur schommelt. Soms begint ze te huilen om een kleinigheid. Als driejarige had ze al een vaginale infectie. Soms heeft Heleen energie te over, twee minuten later komt er plots geen klank en geen beeld meer. Toen ze 's morgens opstond en zei: 'Mijn beentjes zijn al terug moe', was dat voor ons een signaal. Kinderen kunnen wel komedie spelen maar zo lang houden ze het echt niet vol. Net toen we met de dokters op een dood spoor zaten, ontdekte dokter De Meirleir dat Heleen het Chronisch Vermoeidheidssyndroom (CVS) heeft.»

Greetje Goelen: «We zaten op een dood spoor.»

wat is het? CVS merk je op aan een lichamelijke en geestelijke vermoeidheid of uitputting die minstens 6 maanden aanhoudt. Wat je voelt kan je het best vergelijken met een griepaanval. Alles doet pijn (keel, spieren, darmen), je voelt je slap en misselijk en je wil slapen. En dat dan dagen, weken, maanden na mekaar. De patiënt stopt minstens de helft van zijn dagelijkse activiteiten en zondert zich af. Volgens wetenschappers ontstaat CVS door een combinatie van factoren die zorgen voor chaos in het verdedigingsmechanisme van de patiënt. CVS is moeilijk vast te stellen. Meestal volgt de diagnose nadat dokters veel andere mogelijkheden hebben uitgesloten.

wie heeft het? 1 à 2 mensen op 1 000 lijden aan CVS of één tiende van de mensen die zich voortdurend vermoeid voelen. De ziekte komt vooral voor bij mensen tussen 20 en 50 jaar die een actief, druk en vrij stresserend leven lijden maar het kan ook kinderen treffen. Meestal krijgen zij het na een aaneenschakeling van virale infecties of andere langdurige stress. Ongeveer drie keer zoveel vrouwen als mannen lijden aan CVS. Hoe vroeger de diagnose gesteld wordt, hoe groter de kans op genezing.

wat kunnen we doen? Een kind dat meer dan 14 uur per dag slaapt of dat ernstige humeurschommelingen heeft, is verdacht. Ook al is er nog veel onbegrip, praat erover met je arts. Kinderen met CVS worden vlug als "lui" afgeschilderd. Thuis en op school. Als de diagnose is gesteld, kan de school in samenwerking met het CLB op zoek gaan naar maatregelen. In België zijn er vijf erkende gespecialiseerde centra voor CVS. Die zoeken een gepast behandelingsplan. In de centra kan je enkel terecht via de huisarts.

info CVS contactgroep CM: tel. 0494 38 23 30 - CVS Limburg: tel. 013 67 20 82 - <http://users.pandora.be/CVS-Limburg/CVS-Limburg.index.htm> - ME vereniging - tel. 016 57 09 83 - www.me-cvs.be

WIN Klasse voor Ouders geeft 10 exemplaren weg van het boek «Nee, ik ben niet lui - Gids voor jongeren met CVS en hun opvoeders» - Elke Van Hoof en Mieke Martens - Vubpress - 14,95 euro. Schrijf kort jouw CVS-verhaal naar Klasse voor Ouders (MOE) Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel - red.ouders@klasse.be

Gezocht: vakantiegezinnen

«3 jaar geleden haalden we Mevlut van de trein af in Hasselt. Hij was 9 jaar oud, net zo oud als onze zoon Niels. Mevlut is Turks en woont in Brussel. Hij gaat er naar het Nederlandstalig onderwijs. Het klikte meteen tussen Mevlut en Niels. Hij komt nu elke kerst-, paas- en zomervakantie naar hier. Mevlut wordt steeds opener en zijn Nederlands beter. Eén keer brachten zijn ouders hem, wij haalden hem twee keer op in Brussel. Zo leerden we zijn familie ook kennen. Zijn papa spreekt Frans. Met de mama communiceren is moeilijker omdat zij maar enkele woorden Frans kent. Vorige krokusvakantie organiseerde we een omgekeerde uitwisseling. Niels mocht 3 dagen bij Mevlut gaan logeren als hij dat wilde. Hij was laaiend enthousiast en kwam ook zo thuis.» (Fam. Djourie uit Kleine-Brogel)

Al meer dan 15 jaar organiseert het Brusselse integratiecentrum Foyer 'taalvakanties' voor migrantenkinderen (6-12) bij Vlaamse gastgezinnen. Foyer zoekt nog kandidaat-gastgezinnen (voor de kerst- en/of paasvakantie) met kinderen tussen 6 en 12 jaar. Je maakt vooraf kennis met het gezin van het kind dat je ontvangt. Meer info: Myriam Cooreman - Foyer - Werkhuizenstraat 25 - 1080 Brussel - tel. 02 609 55 63.

© Peter Van Hoof

Op vakantie in een Vlaams gezin?

BEN JIJ EEN GOED LEERDER?

Leer jij graag iets bij? Zoek jij op als je iets niet weet (bibliotheek, atlas, woordenboek)?

Vlaamse ouders geven zichzelf 75 % op de goede-leerder-schaal. De school krijgt 64 %. Hoe zit dat met jou? Welke leerder ben jij? Doe de K-test op www.klasse.be/K-test. Er is een test voor jezelf, voor de kinderen en de school. Telkens met tien concrete vragen die ook een stappenplan vormen om beter te leren... Vergelijk je score meteen met die van andere Vlaamse ouders, kinderen en scholen. Duizenden lezers hebben het al geprobeerd. Nu jij?

Beste Klasse

☒ **COLLECTIEF ONTSLAG** «Ik wil u feliciteren met uw fantastisch blad. Ik kijk er elke maand naar uit en lees het in één ruk uit. Daarna ben ik minstens één dag ziek.... Doodziek. Want jullie vertellen de mooiste verhalen over leerlingbegeleiding en ouderparticipatie. Maar op de school van onze kinderen is dat enkel theorie. Geen leesmoeders, geen knutselopas's. Ouders worden gezien als pottenkijkers: wie zijn mond open doet is een moeilijke ouder. Onlangs heeft ons oudercomité collectief ontslag genomen omdat we niet meer wens-ten enkel als feestcomité dienst te doen. Wij zouden al blij zijn als maar een vierde van jullie geweldige ideeën in onze school verwezenlijkt werd. Maar dat gaan wij en onze kinderen niet meer meemaken.» (A.N.)

☒ **MARIE IS ARM** «Jullie hebben in het oktobernummer een aangrijpend portret gebracht van Marie. Marie is bang voor oktober omdat ze de schoolrekening niet zal kunnen betalen. Bedankt dat u met zo veel respect over Marie schrijft. Er zijn meer ouders zoals haar. Ik ben ook blij dat eindelijk eens iemand zegt dat sommige scholen te weinig inspanningen doen om de schoolrekening voor ouders zo laag mogelijk te houden.» (J.P.)

☒ **COMPUTER VANAF 14** «In het spelletje 'Doe de leugentest' (in het oktobernummer) gaat Klasse voor Ouders ervan uit dat de uitspraak 'Steinerpedagogen willen de computer uit het onderwijs bannen tot de kinderen 14 zijn', waar is. Ten onrechte. De uitspraak komt van Valdemar Setzer die informatica en ICT (informatie en communicatietechnologie) door en door kent en in de USA vaak samenwerkt met scholen. We gaven zijn visie weer omdat ze zich aan de andere kant van het spectrum bevindt tegenover de gebruikelijke visie 'hoe eerder computer' hoe beter. De visie van Setzer is niet die van de Steinerscholen. Met de uitspraak wilden wij enkel de scholen aanzetten tot reflectie om zo tot een eigen doordachte visie te komen. Intussen hebben de Steinerscholen besloten om samen te werken aan een eigen visie op ICT in onderwijs.» (Hans Annoot, federatie Steinerscholen in Vlaanderen)

☒ **PESTENDE LEERKRACHTEN** «Het is de eerste keer dat Klasse over pestende leerkrachten schrijft. Bedankt. U kan zich niet inbeelden wat een ravage sommige leerkrachten aanbrengen. In het artikel schrijft u wel over Limits, maar er staat niet bij hoe we die vzw kunnen bereiken.»

Limits - Heistraat 338 - 2610 Wilrijk - tel. 03 825 45 27 (van maandag tot donderdag tussen 10 en 17 u.) - info@limits.be - www.limits.be

Dit is een selectie uit de vele brieven die op de redactie toekomen. Schrijven kan naar Klasse voor Ouders - Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel of zet je reactie in het gastenboek op www.klasse.be

DEZE MAAND OP WWW.KLASSE.BE/OUDEERS

150 000 bezoekers elke maand

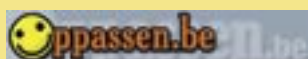
LEREN MET LEERSTOORNIS

Je kind heeft dyslexie, dyscalculie, dyspraxie, ADHD, autisme, NLD of is hoogbegaafd. Hoe kan je je kind begeleiden en ondersteunen? Hoe vind je de weg in de doolhof van centra, therapeuten en hulpmiddelen? De website www.letop.be biedt raad.

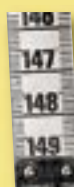
PLAN JE WEEKEND

Waar kan je met je gezin volgend weekend naartoe? Uitstappen, tentoonstellingen, film, theater en muziek op maat van je gezin op www.klasse.be/ouders

OP ZOEK NAAR BABYSIT?

Zin in een avondje uit en je vindt geen oppas? Probeer www.oppassen.be

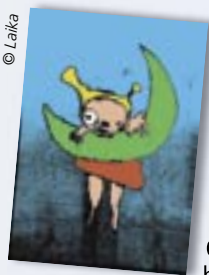
BEN JIJ EEN GOEDE MOTIVATOR?

Hoe kan je je kind motiveren voor schoolwerk? Lees op www.klasse.be/dossier/motivat ie en test jezelf als motivator op www.klasse.be/kvo/52/5-a

Twee zetels voor de prijs van één

© Laika

Van januari tot maart 2004 lopen in 35 cultuur- en gemeenschapscentra over heel Vlaanderen **79 gezinsvriendelijke voorstellingen**: theater, dans, film, opera, muziek, musical...

De centra brengen het hele jaar lang een gevarieerd aanbod aan een scherpe prijs. Met Klasse voor Ouders krijg je er nog een voordeel bovenop: per betalende volwassene mag er één kind gratis binnen. Bekijk het aanbod en maak je keuze.

Wat moet je doen? Bekijk onderstaande lijst of de lijst met meer details op www.cultuurlokaal.be. Of telefoneer naar het centrum in de buurt en vraag naar alle gezinsvoorstellingen die voor deze actie zijn geselecteerd (zie ook laatste kolom). Maak je keuze en reserveer telefonisch minstens drie weken op voorhand. Gebruik het codewoord "Klasse voor Ouders". De dag van de vertoning breng je de bon mee naar de kassa.

Kunst in je buurt-bon

Ja, we reserveren telefonisch minstens drie weken op voorhand en we nemen deze bon mee naar de vertoning. Hij geeft recht op het Klasse-voordeel: per betalende volwassene één kind gratis.

Datum	Plaats	Voorstelling	Kunstvorm	Reserveren	En ook
24 jan. – 19.00u.	Anzegem – cc De Stringe – Westdorp 3	Het regent want de bomen hebben dorst	Theater	056 68 82 50	
18 jan. – 15.00u.	Asse-Zellik – cc Den Horinck – Noorderlaan 20	Peter en de wolf	Muziektheater	02 466 78 21	28/3: Zeven Vlaamse sprookjes
1 feb. – 15.00u.	Berchem – cc Berchem – Driekoningestraat 126	Djoeftenboek	Muziektheater	03 286 88 25	8/2: Drie zusters - 7/3: Kopkind
18 jan. – 14.00u.	Beringen – cc Beringen – Tessenderlosestnwg 18	LouLou	Muziektheater	011 42 80 68	2/2: Carnaval der dieren - 28/2: En daarom zijn we hier
29 feb. – 15.00u.	Berlare – cc Stroming – Dorp 101	De kracht van woordjes	Theater	052 42 42 47	
25 feb. – 15.00u.	Beveren – cc Ter Vesten – Zwarte Dreef 2	Witje	Theater	03 750 10 00	31/3: Slaapwakker
25 jan. – 16.00u.	Bilzen – cc De Kimpel – Eikenlaan 25	Witje	Theater	089 51 95 30	14/3: Slaapwakker
15 feb. – 15.00u.	Burcht – oc 't Waaiagat – Kerkplein 1	Dolfinarium	Figurentheater	03 250 49 90	
22 feb. – 15.00u.	Dendermonde – cc Belgica – Kerkstraat 24	En daarom zijn we hier	Popmuziek	052 20 26 26	7/3: Sprook
11 jan. – 15.00u.	Deurne – cc Deurne – Frans Messingstraat 36	Waaaaaouw!	Muziektheater	03 360 85 54	28/3: Ik ben een held
25 jan. – 14.30u.	Diksmuide – cc Kruispunt – Maria Doolaeghstraat 2 b	De Ring	Muziektheater	051 51 91 56	10/3: Witje
17 jan. – 20.00u.	Dilbeek – cc Westrand – Kamerijklaan	Het tapijt	Figurentheater	02 466 20 30	24/1: Wilde dingen - 21/2: Gezegend zij - 27/2: Drie zusters - 29/2: Moeder Afrika
1 feb. – 15.00u.	Evergem – cc Evergem – Wetstraat 31	Sprook	Figurentheater	09 358 51 00	28/3: Vreemde vogels
18 jan. – 14.30u.	Geel – cc De Werft – Werft 32	Drie zusters naar Tsechov	Theater	014 57 03 41	
22 feb. – 15.00u.	Hamme – cc Jan Tervaert – Kaaipein 34	Waaaaaouw!	Muziektheater	052 48 09 48	
29 feb. – 14.00u.	Heist-op-den-Berg – cc Zwaneberg – Bergstraat	Radio Ping Pong	Muziektheater	015 25 07 70	28/3: De Vertelcarrousel
15 feb. – 14.00u.	Herk-de-Stad – gc De Markthallen – Markt 2	Olikonijneendpauwpanter	Figurentheater	013 55 41 63	21/3: Koning zonder kroon
8 feb. – 15.00u.	Heusden-Zolder – cc Muze – Dekenstraat 40	Wilde dingen	Musical	011 53 05 50	5/3: Drie zusters naar Tsechov
14 feb. – 19.00u.	Houthalen-Helchteren – cc Casino – Varenstraat 22 a	Peter en de wolf	Muziektheater	011 60 06 30	
18 jan. – 16.00u.	Knokke-Heist – cc Scharpoord – Meerlaan 32	Amai, mijn oor!	Muziektheater	050 63 04 30	1/2: Mijn mond eet graag spinazie
17 jan. – 17.00u.	Leuven – cc Leuven – Brusselsestraat 33	Zwavelstokjes	Theater	016 22 21 13	20/3: Dolfje Weerwolfje
25 jan. – 15.00u.	Lier – cc de Mol – Aarschotsesteenweg 3	Amai, mijn oor!	Muziektheater	03 488 06 79	15/2: Opa mist oma
18 jan. – 15.00u.	Lokeren – cc Lokeren – Torenstraat 1	Zwavelstokjes	Theater	09 340 50 56	
20 feb. – 19.00u.	Maasmechelen – cc Maasmechelen – Koninginnelaan 42	Peter en de wolf	Muziektheater	089 76 97 97	
10 jan. – 20.15u.	Mechelen – cc Mechelen – Minderbroedersgang 5	Gezegend zij	Verteltheater	015 29 40 00	22/2: Olikonijneendpauwpanter – 14/3: De Bal – 27/3: De Vertelcarrousel
18 jan. – 14.30u.	Mol – cc 't Getouw – Molenhoekstraat 2	Koning zonder kroon	Theater	014 33 08 88	
7 jan. – 15.00u.	Mortsel – cc Mortsel – Heilig Kruisstraat 16	Kikker	Musical	03 443 73 80	14/1: Jokkebrokken – 16/1: Peter en de wolf – 18/1: Sprook – 4/2: Moord – 8/2: Zwavelstokjes – 26/2: Ik ben een held – 14/3: Waaaaaouw!
11 jan. – 15.00u.	Opwijk – cc Hof ten Hemelrijk – Kloosterstraat 7	Zwavelstokjes	Theater	052 35 06 12	
4 jan. – 15.00u.	Strombeek-Bever – cc Strombeek – Gemeenteplein	Drie zusters	Theater	02 263 03 43	
18 jan. – 15.00u.	Ternat – cc De Ploter – Kerkstraat 4	Randschade	Dans	02 582 44 33	14/3: De Vertelcarrousel
23 jan. – 19.00u.	Tessenderlo – cc Het Loo – Vismarkt	Het regent want de bomen hebben dorst	Theater	013 25 53 20	13/2: Peter en de wolf – 28/3: Minoes
25 jan. – 15.00u.	Tielt – cc Gildhof – Sint-Michielstraat 9	Wilde dingen	Musical	051 40 29 35	1/2: Peter en de wolf – 19/3: Moord en brand
18 jan. – 15.00u.	Torhout – cc De Brouckere – Aatrijkestraat 6	Wilde dingen	Musical	050 22 11 50	21/3: Witje
28 maa. – 15.00u.	Turnhout – cc Warande – Warandestraat 42	Prima la Musica	Muziek	014 41 69 91	31/3: Dolfje Weerwolfje
29 jan. – 20.00u.	Waregem – cc De Schakel – Schakelstraat 8	I.J.K.	Visueel theater	056 62 13 40	13/3: De Vertelcarrousel

